

KARDINAL BLASE JOSEPH CUPICH
nadbiskup i metropolit Chicaga
Homilija
u slavlju svetkovine Blažene Djevice Marije
'Majke Božje od Kamenitih vrata'
u zagrebačkoj prvostolnici, 31. svibnja 2017.

1. Uzoriti gospodine Kardinale, iskazali ste mi iznimnu čast, pozvavši me da predsjedam i propovijedam ovom prigodom, koja u sebi sadrži bogatu tradiciju i povijest Zagrebačke nadbiskupije i Crkve u Hrvatskoj. Moje je srce naročito ganuto, kada se sjetim vlastitih korijena u zemlji koju su moji djedovi i bake nazivali "Lijepa naša domovino". Te sam riječi i ja usvojio te danas molim: "Da bi vazda sretna bila!"

Braćo i sestre, Ženu koju danas častimo zovemo "svojom majkom" i znamo iz vlastitoga iskustva da dobra majka podučava. A što je to vezano za Mariju što ju čini dobrom učiteljicom i dobrom majkom?

Evandjelje govori o tri stvari. Govori o tome: gdje ona podučava; kako ona podučava i što se događa kada ona poučava. Večeras želim govoriti o tim trima točkama.

2. Prvo, primijetimo gdje Marija podučava. Tek što joj je rečeno da će biti majka Spasiteljeva, da je ona ljubljena Božja kći, ona se – umjesto da ostane kod kuće i uživa u tome trenutku velike radosti – upućuje u žurbi, penje se u gorje, kako bi bila s bračnim parom, koji će u svojoj starosti rođenjem sina postati novom obitelji. Poruka je jasna. Gdje to Marija podučava? Ona podučava u obitelji. Na taj nas način podsjeća da je obitelj primarno mjesto na kojemu se uzajamno dijeli i prenosi Radosna vijest, Evandjelje.

Sveti Otac, papa Franjo, u svojoj je postsinodskoj pobudnici *Radost ljubavi, Amoris laetitia*, napisao da se Bog od početka Stvaranja odlučio objaviti poglavito u ozračju obitelji.

Dobro poznajemo biblijske pripovijesti o obiteljima, o Adamu i Evi, Abrahamu i Sari, Elizabeti i Zahariji, te o Mariji i Josipu. Marija nas danas podsjeća da je obitelj povlašteno mjesto na kojemu nam se Bog očituje. Obitelji su povlašteno mjesto na kojemu učimo o Božjoj ljubavi prema nama. Zato vaši biskupi odgovaraju na poziv Svetoga Oca da se posebna pozornost posveti izgradnji obitelji i podupiranju obitelji. Oni s Marijom vjeruju da je Bog prisutan i djelatan u obitelji, donoseći svoje spasenjsko djelo i podučavajući nas o Božjoj ljubavi. Ponekad je to lako izgubiti iz vida i može se razmišljati tako da se obitelji promatra tek kao društvenu ili gospodarsku sastavnicu, posebice jer se obitelji danas suočavaju s tolikim napetostima i izazovima, kao što su: nezaposlenost, naročito mladih ljudi, zatim slom međusobnih odnosa i promjene u društvu.

No, od samoga početka Bog je imao puno veći plan za obitelji. Obitelji nisu samo gospodarska stvarnost, nego mjesto na kojemu najprije učimo o Božjoj ljubavi prema nama. Budući da se uspinje u gorje, da bi bila s jednom obitelji, Marija danas sve nas u Crkvi podučava da ne bismo trebali štedjeti napore u podupiranju obitelji u njihovu plemenitom pozivu. Posebno bismo trebali doprijeti do onih obitelji koje proživljavaju najveće boli, koje se trebaju uspjeti na najveća gorja, svladati najteže izazove, poput toga starijega bračnog para koji očekuje dijete, ili poput samohrane majke ili oca, ili poput obitelji razbijene razvodom i razdvajanjem. Svi su oni obitelji na različite načine.

Moramo otići u te obitelji, ne samo zbog toga jer im je potrebna pomoć, već i zbog toga jer, poput Marije, znamo da je tamo Isus i da je Isus tamo oduvijek želio biti, od prvoga trenutka svoga začeca. Upravo je On nadahnuo Mariju da ode žurno i poduzme sve napore, kako bi posjetila tu obitelj u potrebi.

3. Drugo što čujemo u Evandjelju jest kako Marija uči. Ona podučava tako da ohrabruje i donosi radost onima koji čuju njezin glas. Elizabeta kaže: "Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvogega, zaigra mi od radosti čedo u utrobi." Koji je uzrok Elizabetine radosti i radosti Ivana Krstitelja, djeteta u njenoj utrobi? To je radost koja dolazi iz spoznanja Emanuela, iz spoznanja da je Bog s nama, da je Isus došao na svijet po milosti nebeskoga Oca. Naše podučavanje treba započeti navještajem te istine. Sve su ostale istine drugotne, a sve vrline – kako nas podsjeća sveti Toma Akvinski – u odnosu prema milosti nalaze se u drugome planu.

Papa Franjo, govoreći brazilskim biskupima, potaknuo nas je da upravo tako propovijedamo i podučavamo. Potaknuo nas je da podučavamo onako kako je to učinio Isus na putu prema Emausu. Ugrijao je srca one dvojice učenika i dao je da njihova srca i dalje gore tražeći više. Poput mnogih ljudi koji su u naše vrijeme napustili Crkvu, ti su se učenici udaljili od svoga doma. Isus nije grub prema njima, nego hoda s njima, uzdiže njihova srca, daje im novi razlog za nadu i radost. Nije pretjerano reći da je takav pristup podučavanja naučio od Marije, čiji je glas potaknuo čak i dijete u utrobi da zaigra od radosti.

4. Konačno, vidimo što se događa Mariji, kada podučava na takav način. Rečeno nam je da se Marija vraća kući, ali ona je preobražena. Više nije samo skromna sluškinja, koja živi anonimno u malome selu Nazaretu. Sada shvaća da ima mjesto u Božjemu planu. Zato kaže: "Od sada će me svi naraštaji zvati blaženom... jer velika mi djela učini Svesilni!" To nisu riječi ispunjene ohološću, nego riječi prepoznavanja da će ona dati jedinstveni doprinos Božjemu planu spasenja.

Kao što svatko od nas, kao što cijela zajednica Crkve preuzima zadaću podučavanja, poput one koju je izvršila Marija, i mi moramo postati svjesni da u naše vrijeme imamo zadaću dati poseban doprinos Božjemu planu. Hoćemo li živjeti samo od prošlih žrtava naših predaka koji su nam prenijeli vjeru ili ćemo i mi dati svoj doprinos? To je pitanje za sve nas. To je pitanje za mlade ljude koje Bog može pozvati u svećenički ili redovnički život. To je pitanje za bračne parove koji počinju stvarati obitelj. To je pitanje za župljane koje Bog zove da se snažnije uključe u svoje župne zajednice i djela ljubavi. Kakav će doprinos dati naš naraštaj i koga će oni koji će doći nakon nas zvati "blaženima"?

5. Braćo i sestre, krajem lipnja vratit ću se u svoju rodnu župu u Omahi, u državi Nebraski, koju je prije 100 godina utemeljila hrvatska useljenička zajednica, uključujući i moje djedove i bake; dakle, njih četvoro: Blaža Supića iz Donjih Andrijevacu u Brodskoj Posavini, Ružu Gradiček iz Grede kraj Varaždina, Ivana Majhana iz Žakanja kraj Karlovca i Barbaru Bahun iz Gornjega Ladanja kraj Varaždina.

Budući da slavimo tu važnu obljetnicu, nove ću župljane, od kojih su mnogi uglavnom useljenici iz Meksika i Latinske Amerike, podsjetiti na brojne žrtve koje su podnijeli useljenici iz Hrvatske, kako bi izgradili župu koju su sadašnji doseljenici baštinili. Reći ću im da su raniji useljenici vjerovali da ih Bog poziva na davanje svoga doprinosa prije sto godina i na prenošenje vjere budućim naraštajima. Reći ću im da je

najbolji način na koji mogu poštovati pretke svoje župne zajednice prihvaćanje Božjega poziva u ovo vrijeme, kako bi oni učinili isto, tako da oni koji će njih naslijediti jednoga dana zahvaljuju Bogu za njihove živote. Reći ću im da je to najbolji način na koji mogu podučavati svoju djecu i usaditi u njih ponos vlastitoga poziva i vrijednosti njihovih života u Božjemu planu.

6. Ovdje u zagrebačkoj prvostolnici susrećemo dragi lik blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, čiju kanonizaciju iščekujemo u radosnoj molitvi. On nam je primjer kako se tri točke o kojima sam govorio odražavaju u vjerničkome životu.

Dobro vam je poznato koliko mu je značila obitelj u kojoj je odrastao, njegov otac i posebno njegova majka; kako ga je oblikovala i usmjeravala obiteljska molitva; koliko je važnost davao obiteljima u svojoj pastirskoj službi, naglašavajući središnjost obitelji u životu Crkve i društva. Znamo da je svojom zauzetošću bio blizak ljudima koji su mu bili povjereni kao nadbiskupu i osjetljiv prema progonjenima, siromašnima i prema svima koji su bili u potrebi. A sve to, jer je prepoznao svoje mjesto u Božjemu planu i bio vjeran Božjemu pozivu.

Njegova žrtva za druge, izrasla iz radosti služenje, prepoznata je u pobožnosti hrvatskih vjernika, koji svuda kamo odlaze i gdje žive sa sobom rado nose lik nebeske Majke i blaženoga Alojzija. Oni su putovi prenošenja vjere i ljudskih vrijednosti te se često nalaze u obiteljskim domovima.

Blažena Djevica Marija, majka i učiteljica, danas nas podsjeća na važnost naših obitelji. Ona nas također podučava načinu koji potiče druge i pomaže svakomu naraštaju da vjeruje da je u svoje vrijeme pozvan preuzeti djelo Božjega spasenja. Mariju svi naraštaji zovu blaženom, ali ona također svaki naraštaj podsjeća da vjeruje da je blažen. Da, Marija je dobra majka i dobra učiteljica. Sada ostaje na nama da to od nje naučimo.

Bogorodice od Kamenitih vrata, budi uz nas kao Majka i Učiteljica svetosti!

Moli za nas, da budemo pravi Kristovi i tvoji učenici u služenju ljudima!

Čuvaj i blagoslovi obitelji, Zagreb i cijelu Hrvatsku - „da bi vazda sretna bila“!

Amen.